

นวัตกรรม : ปัจจัยการมีส่วนร่วม

1. ชื่อนวัตกรรม

“เทคนิค 5 จ เป็นฐานสู่การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ยั่งยืน”

2. ความสำคัญ/ความเป็นมา/สภาพปัญหาและการพัฒนา

โรงเรียนบ้านแม่สุวังเหนือก็ยังเป็นที่พึ่งของชุมชนในหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งครูบุคลากรทางการศึกษาเป็นที่ปรึกษา ในคณะกรรมการทำงานชุดต่าง ๆ การใช้ประโยชน์จากอาคารสถานที่ในการประชุมอบรม การแข่งขันกีฬา เชื่อมความสัมพันธ์ การใช้สื่อ อุปกรณ์ วัสดุ ครุภัณฑ์ในการดำเนินงานของชุมชน ถือได้ว่าโรงเรียนเป็นหน่วยงานที่มีส่วนเสริมสร้างความเข้มแข็ง ให้กับชุมชนร่วมพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่อง และชุมชนให้ความร่วมมือสนับสนุนการจัดกิจกรรมของโรงเรียน อย่างต่อเนื่องเสมอมา ตามศักยภาพของชุมชนไม่ว่าจะเป็นด้านแรงงาน ด้านการเงิน ด้านวัสดุ อุปกรณ์ และด้านการจัดการ สำหรับการให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาของชุมชนในโรงเรียนขนาดเล็ก มักมีข้อจำกัดด้านการให้ความร่วมมือช่วยเหลือสนับสนุน เนื่องจากชุมชนยังไม่เข้มแข็ง ประชาชนส่วนใหญ่มีฐานะยากจนมีระดับการศึกษาค่อนข้างต่ำ ยังไม่เข้าใจและไม่ให้ความสำคัญของนโยบาย จุดเน้นของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยรวมไม่เป็นที่น่าพอใจ โดยในปีที่ผ่านมา มีปัญหาครูไม่ครบชั้นเรียน งบประมาณไม่เพียงพอ ขาดแคลนครูภาษาอังกฤษและสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย ประกอบกับนักเรียนส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีฐานะยากจน มีปัญหาพ่อแม่ หย่าร้างและออกไปทำงานทำต่างจังหวัด นักเรียนจึงอยู่ในการดูแลของปู่ตายาย ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ส่งผลให้โรงเรียนขาดประสิทธิภาพ ในการจัดการศึกษา มีคุณภาพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ไม่บรรลุตามเป้าหมาย

ดังนั้นโรงเรียนบ้านแม่สุวังเหนือ จึงได้วางแผนดำเนินการบริหารด้านการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ โดยใช้ “เทคนิค 5 จ เป็นฐานสู่การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ยั่งยืน” เพื่อสามารถบริหารจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานแก่ผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานการศึกษา ต่อไป3.

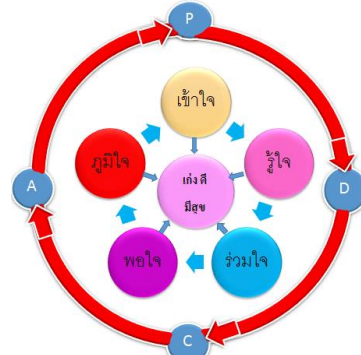
วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อส่งเสริมให้ผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น และทุกภาคส่วน มีความรู้ความเข้าใจและเห็นความสำคัญการจัดการศึกษา

3.2 เพื่อให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมกับสถานศึกษา ในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและมีความรัก ห่วงใยในสถานศึกษาบ้านเกิดของตนเอง

4.วิธีการดำเนินงาน

โรงเรียน ได้ดำเนินงานโครงการการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเสริมสร้างความเข้มแข็ง โดยใช้ “เทคนิค 5 จ เป็นฐานสู่การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ยั่งยืน” มีแผนภูมิ ดังนี้

คำอธิบายองค์ประกอบ

จ 1 = เข้าใจ (realize) หมายถึง การสร้างความรู้ความเข้าใจ และรับรู้ ในนโยบาย จุดเน้น โครงสร้าง จุดหมาย ของการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กสู่ความเป็นเลิศ ร่วมกัน

โรงเรียนบ้านแม่สุวังเหนือ ได้ประชุมชี้แจงและระดมความคิดจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้นำชุมชน ผู้ปกครอง ครูและนักเรียน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตั้งแต่การศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหา (SWOT) มีการวางแผนดำเนินการ การแก้ไขปัญหา ออกแบบการดำเนินงานและการประเมินผลร่วมกัน อย่างน้อยภาคเรียน ละ 1 ครั้งเพื่อสร้างความตระหนักและขับเคลื่อนให้การดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

จ 2 = รู้ใจ (understand) หมายถึง การสร้างมิตรภาพความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับทุกภาคส่วนเพื่อมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนโครงการ กิจกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่เป้าหมาย

โรงเรียนจะดำเนินโครงการ และกิจกรรม ต่างๆให้สำเร็จบรรลุตามเป้าหมายได้นั้น ต้องอาศัยการสร้าง มิตรภาพความสัมพันธ์อันดีมีใจต่อกัน ทางโรงเรียนได้ทำกิจกรรม บ ว ร สัมพันธ์ เช่นผู้บริหาร และครูออกเยี่ยมบ้าน ผู้ปกครองทุกหลัง ร่วมประชุมประจำเดือนของหมู่บ้านทุกเดือน ร่วมกิจกรรมของชุมชนจัดได้แก่งานบวช งานแต่ง งานศพ ขึ้นบ้านใหม่ และงานประเพณีจัดทุกครั้ง ทำให้มีความใกล้ชิดสนิทสนมรู้จักกัน รักกันเป็นพี่เป็นน้อง และได้รับความไว้วางใจซึ่งกัน อันจะส่งผลกับการขอความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนาการศึกษาให้ดีขึ้น

จ 3 = ร่วมใจ (participation) หมายถึง การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการเสริมพลังขับเคลื่อนโครงการ กิจกรรมให้บรรลุตามเป้าหมายและสู่ความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

ในการพัฒนาขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆทุกครั้ง ทางโรงเรียนได้ดำเนินการวางแผนให้ทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมตั้งแต่การประชุมวางแผน การแสดงความคิดเห็นและทำกิจกรรมร่วมกันได้แก่ การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา จัดผ้าป่าหาทุนช่วยเหลือนักเรียน การพัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อมโรงเรียน การหาสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการแก่นักเรียน การร่วมกิจกรรมวันสำคัญต่างๆที่โรงเรียนจัด และกิจกรรมสร้างเครือข่ายผู้ปกครองและหน่วยงานอื่นๆ มาช่วยสนับสนุนพัฒนาการศึกษา อย่างต่อเนื่อง

จ 4 = พอใจ (satisfaction) หมายถึง การตรวจสอบและประเมินผลการทำงานกิจกรรม โครงการจากการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ว่าผล การดำเนินงานบรรลุผลตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ มีความพึงพอใจมากน้อยแค่ไหนอย่างไร

ในการปฏิบัติงาน กิจกรรม โครงการทุกครั้ง โรงเรียนมีการติดตามและประเมินผลงานโดยให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ครู และนักเรียน ร่วมกันประเมินความสำเร็จของโครงการได้แก่ การดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริการนักเรียน ชุมชน สภาพสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ครอบคลุมงานทั้ง 4 งานและแผนงานการปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียน โดยใช้เครื่องมือประเมินได้แก่แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรม โครงการต่างๆ ที่ทำขึ้น

จ 5 = ภูมิใจ (pride) หมายถึง การแสดงความภาคภูมิใจต่อความสำเร็จของผลงานที่ได้ดำเนินการ ที่มีประสิทธิภาพและมีประโยชน์แก่ผู้เรียน ครู และโรงเรียน

จากการบริหารจัดการยกระดับคุณภาพทางการศึกษาที่ประสบผลสำเร็จของโรงเรียน ทำให้โรงเรียนได้รับความไว้วางใจและเป็นที่ยอมรับชื่นชมจากผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ศิษย์เก่าและหน่วยงาน ในด้านการบริหารการมีส่วนร่วมที่เข้มแข็งของทุกภาคส่วน ด้านการสร้างโอกาสทางการศึกษาแก่ผู้เรียนผู้เรียนร้อยละ100 ได้เข้าเรียน ได้รับการและเรียนจบ ทุกคน และด้านคุณภาพทางการศึกษา ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่งและมีความสุขสามารถใช้ทักษะชีวิตร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข และมีผลการทดสอบมีคะแนน NT และ O-Net สูงกว่าระดับประเทศ โรงเรียนได้รับรางวัลเป็นโรงเรียนต้นแบบโรงเรียน ขนาดเล็กและศิษย์เก่าประสบความสำเร็จในด้านการศึกษาต่อและมีอาชีพที่ดีเป็นแบบอย่างแก่เด็กเยาวชนในปัจจุบัน

5. การดำเนินการตามการบริหารการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาโดยใช้

“เทคนิค 5 จ เป็นฐานสู่การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ยั่งยืน”

โรงเรียนบ้านแม่สุขวังเหนือ ได้วางแผนการดำเนินงานร่วมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการเสริมสร้างความเข้มแข็ง ดังนี้

1. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ข้อมูลสารสนเทศ มาตรฐานโรงเรียน ในด้านบุคลากร งบประมาณ วิชาการ วัสดุ และครุภัณฑ์ และที่ดินสิ่งก่อสร้างต่างๆ แยกเป็นหมวดหมู่ที่ชัดเจน และเป็นปัจจุบัน

2. ปรับปรุง/ซ่อมแซม สภาพแวดล้อม อาคารเรียน อาคารประกอบ อื่น ๆ สื่อ ห้องสมุดให้อื้อและมีบรรยากาศต่อการจัดการเรียนรู้ เพียงพอและเหมาะสม รวมทั้งสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์ ที่จำเป็นให้เพียงพอต่อการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

3. เสริมสร้างการมีส่วนร่วมและเสริมบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีความเข้มแข็งและมีศักยภาพเพียงพอในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ การอบรมสัมมนา ต่างๆ ทั้งในและนอกสถานที่

4. สร้างและพัฒนาเครือข่ายผู้ปกครองให้เข้มแข็ง ที่จะเข้ามาช่วยเหลือโรงเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ประชุมผู้ปกครองภาคเรียนละ 1 ครั้งเป็นอย่างน้อย

5. ส่งเสริม สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากร เพื่อพัฒนาโรงเรียน อาทิ โครงการอาหารกลางวัน อาหารเสริม และส่งเสริมด้านสุขภาพนักเรียน เป็นต้น

6. ส่งเสริม สนับสนุนการมีส่วนร่วมของ บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน ภาคเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา และสถาบันสังคมอื่นๆ ในการจัดการศึกษาของโรงเรียน เช่น ให้ทุนการศึกษา สร้างอาคารห้องสมุด มอบรถจักรยาน เลี้ยงอาหารกลางวัน บริจาคทุนทรัพย์ในการสร้างป้ายโรงเรียน สร้างรั้วโรงเรียน สร้างฐานเสาธงและบริจาคเก้าอี้ให้โรงอาหาร เป็นต้น

6. ผลสำเร็จและความภาคภูมิใจ

ผลสำเร็จ : ปัจจัยการมีส่วนร่วม

1. ผลสำเร็จที่เชิงประจักษ์ที่แสดงให้เห็นว่าเกิดจากการมีส่วนร่วม

1.1 โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมและภูมิทัศน์ทั้งภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียนที่สวยงาม ร่มรื่น เอื้อต่อการเรียนรู้ จากการสนับสนุนขององค์กรต่างๆ และชุมชน

1.2 โรงเรียนได้รับความร่วมมือ ช่วยเหลือจากบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนาและสถานประกอบการ เพื่อส่งเสริม พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

1.3 โรงเรียนมีวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ ที่เพียงพอ

1.4 ผู้ปกครองและชุมชนร้อยละ 80 ร่วมกิจกรรมต่าง ๆ และมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน

1.5 นักเรียนทุกคนได้รับการศึกษา มีสุขภาพดี มีความรู้ มีทักษะ มีคุณธรรม ใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

1.6 นักเรียนมีคะแนนจากผลการทดสอบระดับชาติ NT และ O-Net เฉลี่ยสูงขึ้น

1.7 โรงเรียนได้รับรางวัลคะแนนเฉลี่ยร้อยละของการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อประกันคุณภาพผู้เรียน : NT อยู่ในระดับ TOP TEN ติดต่อกัน 3 ปี คือ ปีการศึกษา 2555 – 2557 เป็นอันดับ 1 ของเขตพื้นที่การศึกษา

2. ปัจจัยเกื้อหนุนหรือเงื่อนไขที่นำไปสู่ความสำเร็จ

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ให้ความร่วมมือ มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และวิธีดำเนินการที่ชัดเจน

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง มีความพร้อม วัสดุภัณฑ์และ ความมุ่งมั่นในการพัฒนามีเป้าหมายหลักในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

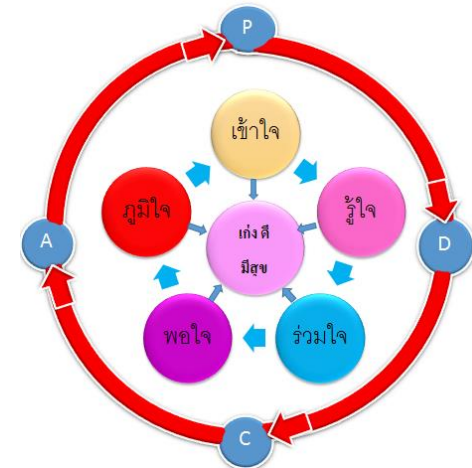
2.3 มีการทำงานเป็นทีมในลักษณะเครือข่าย เช่น เครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา และเครือข่ายโรงเรียน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อให้มีการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก สู่คุณภาพมาตรฐานเดียวกัน

2.4 กำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล การนำยุทธศาสตร์การพัฒนา ประสิทธิภาพโรงเรียนขนาดเล็กสู่การปฏิบัติด้วยกลไกและวิธีปฏิบัติ โดยคำนึงถึง ผลงานเกี่ยวกับสิทธิ โอกาสและคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งนำผลการตรวจสอบและประเมินผล สำหรับการปรับปรุง การปฏิบัติงานและแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่อง

2.5 ได้รับการสนับสนุน สื่อ อุปกรณ์และงบประมาณเพียงพอต่อการดำเนินการ

นวัตกรรม : ปัจจัยการมีส่วนร่วม
“ เทคนิค 5 จ เป็นฐานสู่การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ยั่งยืน”

โรงเรียนบ้านแม่สุขวังเหนือ
50 หมู่ 7 ต.วังซ้าย อ.วังเหนือ จ.ลำปาง 52140
โทรศัพท์ 054-279238 โทรสาร 054-279238
E – mail : maesook.s@gmail.com
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

